

บทคัดย่อ

การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยของแกตต์ ได้มีการเพิ่มเรื่องการค้าบริการ เข้าไว้ในการเจรจาด้วยจากเดิมที่มีแต่เพียงการค้าด้านสินค้า จนสามารถสรุปข้อตกลงได้เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม ค.ศ. 1993 ซึ่งเป็นที่มาของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services : GATS) โดยปรากฏอยู่ในภาคผนวก 1 ปี ของข้อตกลงจัดตั้ง WTO เมื่อประเทศสมาชิกได้มีการให้สัตยาบันความตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก จึงมีผลผูกพัน ประเทศสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของข้อตกลง GATS ด้วย โดยประเทศสมาชิกต้องเจรจาเพื่อเปิดเสรีการค้าบริการในสาขาต่างๆ ให้แก่กันและกัน เพื่อกำกับดูแลการค้าบริการให้มีความโปร่งใสและไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน ตามหลักการเปิดเสรี ก้าวหน้าตามลำดับ (Progressive Liberalization)

ประเทศไทยผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการให้แก่ประเทศสมาชิก WTO อื่นๆ รวมทั้งสิ้น 12 สาขาบริการ ซึ่งรวมถึงบริการสาขาการขนส่งทางทะเลด้วย โดยที่บริการสาขาการขนส่งทางทะเลถือเป็นบริการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการขนส่งเป็นบริการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีส่วนสนับสนุนการผลิตของประเทศ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาถึงการขนส่งทางทะเลของประเทศไทย จะพบว่า ปริมาณและมูลค่าการขนส่งสินค้าทางทะเลทั้งการส่งออกและนำเข้ามีมากกว่าการขนส่งทางอื่น นอกจากนี้การขนส่งทางทะเลยังก่อให้เกิดการประกอบกิจการ ให้บริการที่มีความเกี่ยวข้องกับการขนส่งทางทะเลอย่างอื่นตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจการ ให้บริการท่าเรือ คู่ต่อเรือหรือซ่อมเรือ บริการขนถ่ายสินค้าขึ้นลงเรือ ตัวแทนเรือ การประกันภัย ทางทะเล และการบริหารจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น กิจการเหล่านี้ล้วนแต่สร้างงาน และรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการขนส่งทางทะเล โดยการจัดทำข้อผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการสาขาขนส่งทางทะเลไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะ ภายใต้อัตรา GATS ขึ้น อันส่งผลให้ประเทศไทยมีพันธกรณีในการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาขนส่งทางทะเลตามข้อตกลง GATS

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงพันธกรณีของประเทศไทยในส่วนของ การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาขนส่งทางทะเล ทั้งพันธกรณีทั่วไปตามหลักการพื้นฐานและพันธกรณีตาม ตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศไทยในสาขาการขนส่งทางทะเล ตลอดจนกฎหมายไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีการค้าบริการขนส่งทางทะเล ทั้งในส่วนที่เป็นกฎเกณฑ์การ เข้าสู่ตลาดในการประกอบธุรกิจขนส่งทางทะเลของไทยและกฎเกณฑ์ทางกฎหมายของไทย

ที่เกี่ยวกับการให้บริการขนส่งทางทะเล ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อกำหนดในเรื่องสัดส่วนการลงทุนระหว่างคนไทยและคนต่างด้าว ก็ปรากฏว่ายังคงมีความไม่เท่าเทียมและไม่เสมอภาคกัน และยังคงมีธุรกิจบางอย่างที่ต้องห้ามคนต่างด้าวประกอบการอยู่ด้วย และยังเป็น การเลือกปฏิบัติโดยให้สิทธิแก่คนชาติมากกว่าคนต่างชาติ จึงยังไม่มี การเปิดเสรีอย่างสมบูรณ์อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้จึงต้องเริ่มพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในที่เกี่ยวกับบริการขนส่งทางทะเลที่ขัดต่อหลักการตามข้อตกลง GATS โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริการสาขาขนส่งทางทะเล ทั้ง 7 กิจกรรม ตามที่ได้เสนอผูกพันไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยการหาวิธีการที่เหมาะสมตามระดับความพร้อมของประเทศไทยเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามข้อตกลง GATS ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้นอกจากการพิจารณาถึงบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้ว ควรต้องพิจารณาถึงศักยภาพของประเทศไทยในการดำเนินการต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับบริการสาขาการขนส่งทางทะเลซึ่งยังมีข้อจำกัดอยู่ จึงควรที่ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนควรเข้ามาร่วมมือกันในการพัฒนากิจการขนส่งทางทะเล และบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางทะเลของประเทศไทยเพื่อให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขันกับต่างชาติได้ อันนำมาสู่ประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างแท้จริง